

Handläggare: Helena Nilsson
Telefon: 508 20 032

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Revisorernas årsrapport 2011 - yttrande

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som yttrande till revisionskontoret.

Leif Sjöholm
Stadsdelsdirektör

Lena Holmdahl
Biträdande stadsdelsdirektör/
Ekonomichef

Sammanfattning

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under 2011. Resultatet redovisas i en årsrapport som har sänts till nämnden för yttrande. Sammantaget finner revisorerna att nämndens ekonomiska resultat är tillfredsställande, liksom den ekonomiska prognossäkerheten. De verksamhetsmässiga resultaten är inte helt tillfredsställande, bland annat beroende på att målet om att invånarna ska vara eller bli självförsörjande inte nås samt att barnomsorgsgarantin inte uppfylldes helt. Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig, även om det finns delar som kan förbättras. Bokslut och räkenskaper rättvisande. I ärendet yttrar sig förvaltningen över årsrapporten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomiavdelningen i samarbete med övriga avdelningar.

Bakgrund

Revisorerna för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under 2011. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper.

Årsrapporten har överlämnats till stadsdelsnämnden för yttrande senast den 31 augusti 2012.

Sammanfattning av årsrapporten

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat år 2011 inte är helt tillfredsställande. Nämndens styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig. Bokslut och räkenskaper är rättvisande.

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är inte helt tillfredsställande

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd redovisar ett sammantaget överskott mot budget med 0,4 miljoner kronor efter resultatöverföring.

Revisorerna bedömer att nämnden inte helt har uppnått de verksamhetsmässiga resultaten på följande målområden:

- Platsgarantin inom förskolan uppnåddes inte i januari 2011 för 60 barn.
- Nämnden når inte målet med att invånarna ska vara självförsörjande. Målet för indikatorn andelen personer beroende av ekonomiskt bistånd har inte uppnåtts, vilket beror på den svaga konjunkturen som försvårar för personer som står långt från arbetsmarknaden.
- Målet för andelen nöjda omsorgstagare avseende hemtjänst i ordinärt boende har inte uppnåtts och uppgår till 65 %, jämfört med målet 83 %. Utfallet är en sänkning från föregående år.
- Målet för andelen anhöriga som är nöjda med anhörigstödet har inte uppnåtts och uppgår till 57 %, jämfört med målet 73 %. Utfallet är en sänkning från föregående år.
- Nämndens eget mål om att följa upp 100 % av alla verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning har inte uppfyllts.

Vad gäller efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer har tillsyner och inspektioner gjorts inom flera områden. Brister som har framkommit har åtgärdats.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis är nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak tillräcklig. Nämnden har god prognossäkerhet vad gäller ekonomin.

Revisorerna har dock funnit brister som behöver åtgärdas inom följande områden:

- Styrning, uppföljning och kontroll av insatserna för äldre på externt drivna vård- och omsorgsboenden är inte tillräcklig.
- Vårdplanerna för familjehemsplacerade barn och ungdomar behöver hållas aktuella.
- Uppföljning och kontroll av kostnaderna för persontransporter inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning är bristfällig på ett antal punkter.
- Arvodet för förtroendevalda: Sociala delegationen rapporteras på fel löneart vilket måste ändras och nämnden behöver införa en rutin för efterkontroll av utbetalda arvoden.
- Nämnden behöver utveckla arbetet med uppföljning och kontroll samt bör genomföra fler efterkontroller av sökandes inkomster, inom området felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2011 är rättvisande och upprättade enligt god redovisningssed.

Förvaltningens yttrande

Förvaltningen har tagit del av revisorernas årsrapport för 2011. Förvaltningen konstaterar att nämnden får ett positivt omdöme för det ekonomiska resultatet, för den ekonomiska prognossäkerheten, för rättvisande bokslut och räkenskaper samt för styrning, uppföljning och kontroll som helhet. Förvaltningen konstaterar vidare att omdömet om de verksamhetsmässiga resultaten inte är helt tillfredsställande och instämmer i att ett förbättringsarbete bör fortsätta vad gäller de punkter som revisorerna pekar på. Även inom styrning, uppföljning och kontroll finns ett antal punkter där förbättringsåtgärder behövs, vilket förvaltningen instämmer i.

Barnomsorgsgarantin

I januari 2011 var det 60 barn som inte fick plats i förskola inom rätt tid. För att uppfylla barnomsorgsgarantin har nämnden redan under 2011 vidtagit åtgärder och arbetat intensivt med att få fram lokaler i tillräcklig omfattning. Organisation och samordning av arbetet har förbättrats och utvecklats. Under övriga månader 2011 har alla barn fått plats i tid och bedömningen är att alla barn kommer att få plats i tid även under 2012.

Månadsvisa möten hålls av avdelningschef med fackliga företrädare och lokalsamordnare för kontinuerlig bevakning av lediga lokaler, för att förvaltningen vid behov snabbt kunna börja arbeta om en ledig lokal går att använda till förskola. Efterfrågan på kort sikt följs upp genom regelbundna veckovisa möten med köhandläggare och efterfrågan på lång sikt har stämts av mer regelbundet än tidigare. Förvaltningen har också analyserat befolkningsutvecklingen mer noggrant och det har visat sig att USK/SWECO:s prognos för nyfödda samt för barn i förskoleålder (1-5 år) under flera år har varit för lågt beräknad. Det är dock svårt att veta om detta kommer att fortgå.

Under 2012 planerar förvaltningen att utveckla och börja använda ett nytt prognosverktyg som används på några andra stadsdelar, för att ytterligare förbättra arbetet med det långsiktiga behovet samt att få in alla dimensioner av förskoleplaneringen i samma verktyg.

Även samarbetet med fristående förskolor har utvecklats under året. Bland annat har ett lokalt branschråd inrättats och regelbundna möten kommer att hållas ett par, tre gånger per år.

Invånarna ska vara eller bli självförsörjande

Förvaltningens arbete med att minska behovet av försörjningsstöd pågår hela tiden och antalet personer som uppbär försörjningsstöd har minskat. Arbeta sker genom samarbete med jobbtorg Farsta samt genom arbete med att upprätta rutiner och metoder för att arbeta med gruppen sjukskrivna. Stadsdelen är delaktig i flera arbetsmarknadsprojekt som syftar till att få ut människor, som står långt ifrån arbetsmarknaden, till egen försörjning.

Nöjda omsorgstagare inom hemtjänst i ordinärt boende

En analys av resultatet av brukarundersökningen redovisades tillsammans med förbättringsåtgärder vid stadsdelnämndens sammanträde i april 2012.

Övergripande utvecklingsområden för enheterna är att bli lättare att nå/komma i kontakt med, blir bättre på att passa tider, att förbättra informationen vid tillfälliga

förändringar i hjälpen samt öka nöjdheten med maten. Ute på enheterna pågår analysarbetet av resultaten och handlingsplaner upprättas utifrån identifierade förbättringsområden.

Andel anhöriga som är nöjda med anhörigstödet

Äldreomsorgens anhörigenkät har visat på ett försämrat resultat när det gäller påståendet ”Jag får det stöd och den hjälp jag behöver i vardagen”. Resultatet har sjunkit från cirka 70 % 2008 till 55-57 % 2011. En analys av brukarundersökningen har gjorts tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar. Tendensen ser tyvärr likadant ut i flera stadsdelar. Frågan är dock formulerad på ett sådant sätt att det inte går att avgöra om det är kommunens stöd man inte är nöjd med. Samtliga personer som har fått anhörigenkäten har bjudits in till återkopplingsträffar i april, där resultatet från enkäten har delgivits och efterfrågad information erbjudits.

Uppföljningen av alla verksamheter inom funktionsnedsättning

Förvaltningen har sedan hösten 2011 en ny beställar- och egenregiorganisation inom äldreomsorg, funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Det finns en ny plan för uppföljning av de egna verksamheterna och uppföljningen av entreprenadverksamheter och avtal har organiserats om och fått en ny tydligare struktur. Förvaltningen räknar med att kunna följa upp alla verksamheter inom funktionsnedsättning under 2012.

Styrning, uppföljning och kontroll vid externt drivna vård- och omsorgsboenden

Genom inrättandet av en beställaravdelning samt en egenregiavdelning, ges förutsättningar för ytterligare utveckling och styrning av en opartisk uppföljning av verksamheterna. Förvaltningen har sedan tidigare en egen medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) som medverkar vid verksamhetsuppföljning.

Ett arbete ha påbörjats för att utveckla och förbättra *förutsättningarna* för uppföljningarna av hur de äldre har det på äldreboenden som drivs av externa utförare. Utvecklingsarbetet har bland annat inriktats på att tydliggöra den äldres behov i handläggningsprocessen, regelbunden individuppföljning och samverkan och samarbete mellan olika yrkeskategorier/kompetenser för att säkra att kompetens om SoL och HSL tas till vara i uppföljningen.

Ett arbete har också inletts för att utveckla och förbättra verksamhetsuppföljningarna, bland annat genom nya mallar för avtalsuppföljningar, där utlovade mervärden framgår och kan följas upp. I arbetet ingår att den rapportering av avtals- och verksamhetsuppföljning som sker till

nämnden ska ge en samlad bild som belyser både individ- och verksamhetsperspektiv. En biståndshandläggare inom äldreomsorgen har sedan hösten 2011 i uppdrag att enbart följa upp insatserna individuellt för de enskilda brukarna en gång per år inom alla vård- och omsorgsboenden. Detta underlag ingår i rapporteringen till nämnden, för att en samlad bedömning ska finnas. En revidering av nämndens ledningssystem ska genomföras enligt den nya författningen.

Förvaltningen instämmer i att begreppet rehabilitering behöver förtydligas för att inte ge felaktiga förväntningar och för att alla inblandade ska veta vad som avses samt att detta behöver förtydligas i förfrågningsunderlag för kommande upphandlingar.

Vårdplanerna för familjehemsplacerade barn

Samtliga vårdplaner för familjehemsplacerade barn är nu uppdaterade, vilket har skett i samband med implementering av BBIC-konceptet. Vårdplaner granskas inför varje övervägande och om vårdplanen behöver revideras görs detta utan dröjsmål.

Kostnaderna för persontransporter inom funktionsnedsättning

Förvaltningen har sett över befintliga rutiner inom äldreomsorgen för att även kunna använda dessa inom området funktionsnedsättning. Detta för att möta upp bristerna i samplaneringen av resorna som uppmärksammas i revisionsrapporten. Förvaltningen avser att göra stickprov under året för att stärka den interna kontrollen, bland annat genom att jämföra närvarostatistik med fakturerade resor. Förvaltningen beställer redan idag alltid samåkning vid beställning av persontransporter, men arbetet kommer att förbättras och samplaneringen kunna säkerställas, bland annat genom en ny utarbetad rutin.

Förvaltningen har även deltagit på ett möte tillsammans med andra stadsdelar i syfte att försöka skapa likartade beställningar och fakturor. En arbetsgrupp har bildats bestående av representanter från olika förvaltningar, för att säkerställa att viktiga formuleringar som medför att vi kan ställa större krav på de som utför tjänsterna kommer med inför kommande upphandling.

Arvoden för förtroendevalda

Stadsdelsförvaltningen har sett över rapporteringen av arvoden för sociala delegationen för att säkerställa att den sker på rätt löneart. Det har dock visat sig att sammanträdesrapporten, som ledamöter och ersättare fyller i när de varit på möte, är otydlig, då det i kolumnen för löneart 0187 står ”SCN:s sociala

delegation”, dvs att den lönearten enbart gäller socialnämndens sociala delegation. Det har alltså funnits en oklarhet i om även stadsdelsnämndens sociala delegation ska använda denna kolumn. Förvaltningen har sett över att det finns rutiner för att kontrollera att rapporteringen sker på rätt sätt.

Felaktiga utbetalningar inom ekonomiskt bistånd

När det gäller arbetet med felaktiga utbetalningar arbetar förvaltningen med att minimera dessa och arbetar aktivt med efterkontroller.

Momshantering

Den genomförda granskningen av momshanteringen visar att den i allt väsentligt har skötts tillfredsställande. Några delar kan dock förbättras ytterligare och förvaltningen har förstärkt den interna kontrollen av momsredovisningen och kommer ett par gånger per år att göra kontroller bakåt för att se att redovisningen är gjord på korrekt sätt. Information och utbildning för godkännare och attestanter av moms ute i verksamheten kommer att ges kontinuerligt.

Bilaga

Revisorernas årsrapport 2011